

دانشگاه تهران

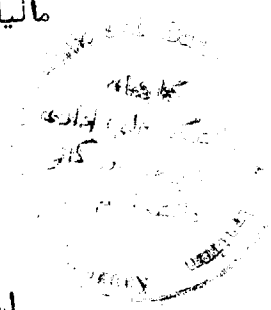
دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی

تحقیقی پیرامون بررسی اشکالات و نارسائیهای قانون

مالیات های مستقیم در منبع اشخاص حقوقی

پایان نامه فوق لیسانس

استاد راهنما : جناب آقای دکتر عباس صدقی

هیئت داوران

جناب آقای هادی

جناب آقای دکتر اکبری

تهیه و تنظیم از حسین سمواتی دانشجوی فوق لیسانس

رشته : مدیریت مالی دانشکده علوم اداری و

مدیریت بازرگانی

تاریخ : بهمن ماه سال ۲۰۳۶

۱۸۷

۲۵۳۶/۱۱/۳۶	فصلنامه علمی و پژوهشی مدیریت بازرگانی
فصلنامه علمی و پژوهشی مدیریت بازرگانی	فصلنامه علمی و پژوهشی مدیریت بازرگانی

” فهرست مند رجعات ”

شماره صفحه	عنوان
۱	فصل اول : کلیات
۱	مقدمه
۶	اهمیت موضوع
۸	تصریح و تشریح موضوع تحقیق
۹	علت انتخاب موضوع
۹	روش تحقیق و تهیه رساله
۱۱	روش جمع آوری اطلاعات
۱۲	شناخت مفاهیم و واژه های موجود در گزارش
	فصل دوم : سیر تحول مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی ناقانون
۱۵	مالیاتهای مستقیم منسوب ۱۳۴۵
	فصل سوم : بررسی مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی در قانون
۳۱	مالیاتهای مستقیم منسوب ۱۳۴۵
	بخش اول : ترتیب رسیدگی و تشخیص مالیات بردرآمد
۳۱	اشخاص حقوقی
	۱- رسیدگی از طریق اظهارنامه ، دفاتر قانونی و
۳۲	صورتبهای مالی
۳۵	۲- تشخیص علی الراس
۳۷	۳- ترتیبات خاص

ب

بخش دوم : مقررات مربوط به تعیین درآمد مشمول مالیات اشخاص

- ۴۱ حقوقی
- ۴۱ الف - هزینه های قابل قبول
- ۴۴ ب - استهلاکات
- ۴۶ بخش سوم : نحوه تعیین مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی
- ۴۷ الف - نرخ مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی
- ۴۹ ب - جرایم و زیان دیرکرد مالیاتی
- ۵۲ ج - معافیت های مالیاتی
- ۵۵ بخش چهارم : نقش حسابداران رسمی در قانون مالیات های مستقیم
- ۵۸ بخش پنجم : مقررات مربوط به انحلال و تصفیه اشخاص حقوقی
- ۵۹ بخش ششم : اختلاف مالیاتی و مراجع رسیدگی به آنها
- ۵۹ الف - کمیسیون های تشخیص
- ۶۲ ب - شورای عالی مالیاتی
- فصل چهارم : تجزیه و تحلیلی از مالیات بر اشخاص حقوقی در بودجه کل
- ۶۴ کشور طی ده سال اخیر
- ۶۴ ترکیب درآمد های مالیاتی در بودجه
- ۷۰ فرار اشخاص حقوقی از پرداخت مالیات
- ۷۵ توزیع ادلانه بار مالیاتی
- ۷۹ مالیات ود درآمد ملی

ج

فصل پنجم: بررسی نارسائیه‌ها و اشکالات قانون مالیاتهای مستقیم در

۹۱	منبع اشخاص حقوقی
۹۳	بخش اول: عدم تشویق سرمایه گذاری
۹۶	بخش دوم: نبودن ضمانت اجراء عمل حسابسازی
۱۰۱	بخش سوم: مسکوت و مبهم بودن بعضی از مواد قانون
۱۰۱	الف - هزینه های قابل قبول
۱۰۵	ب - گزارش حسابدار رسمی
۱۰۶	ج - مالیات مقابله کاران
۱۰۷	د - تشخیص علی الرأس
۱۱۱	فصل ششم: نتیجه
۱۱۲	۱- مشکلات اجتماعی
۱۱۶	۲- مشکلات سازمانی
۱۱۸	۳- مشکلات قانونی
۱۲۱	ضمانت
۱۳۳	منابع و مأخذ

...

فصل اول

کلیات

مقدمه

بحث درباره مالیات که رکن اساسی سیاست مالی دولت را تشکیل می دهد از نظر اقتصادی چیز تازه ای نیست . تاریخ عقاید اقتصادی حاوی نظریات مختلف دانشمندان علم اقتصاد درباره تعریف مالیات و اثرات سودمندیان آن می باشد . اصولاً " از آنجائیکه مالیات و شرایط آن همیشه یکسان نبوده و در اعصار مختلف تاریخ تغییرات زیادی نموده بهمین لحاظ علمای علم مانیه در تعریف مالیات متفق القول نبوده و هر کدام آن را بطریق خاصی تعبیر نموده است . بنابراین از مالیات تعاریف گوناگونی بعمل آمده که در هر یک از آنها توجه به جنبه خاصی از مالیات گردیده است . تعریف نسبتاً جامعی که می توان ارائه داد عبارتست از : " مالیات قسمتی از دارایی یا درآمد افراد است که بمنظور پرداخت هزینه های عمومی و حفظ منافع اقتصادی و اجتماعی و سیاسی کشور (اجرای سیاست مالی) بموجب

قوانین بوسیله دولت وصول می شود^{۱)} .

طی سالهای متمادی متخصصان درصد برآمده اند که اصول و موازین دقیقی برای دریافت مالیات وضع کنند . گرچه مساعی آنها کاملاً نتیجه بخش نبوده است معذالک و اصطلاح اصل بهای خدمات و اصل توانائی پرداخت اغلب در متون مالیه عمومی ملاحظه می شود .

طبق اصل بهای خدمات ، مالیات در واقع قیمتی است که افراد در مقابل استفاده از خدمات دولتی می پردازند . بدین ترتیب طبق این اصل افراد متناسب با استفاده ای که از خدمات دولتی میکنند مالیات می پردازند . بکاربردن این اصل در مورد عملیات انتفاعی دولت قابل توجیه است . لیکن بکاربردن اصل بهای خدمات در مورد بسیاری از فعالیتهای دولت امکان پذیر نیست . بهمین جهت اصل دیگری که برای وضع مالیات مورد استفاده قرار میگیرد اصل توانائی پرداخت است بدین معنی که افراد بایستی متناسب با تمکن و قدرت مالی خود در تامین هزینه های عمومی شرکت جویند .

۱- دکتر عباس صدقی مالیه عمومی و سیاست مالی ، دانشکده علوم

اداری و مدیریت بازرگانی ، دانشگاه تهران . پلی کبی .

عملاً "اجرای اجماع توانائی پرداخت نیز مشکل است زیرا ضابطه —
 دقیقی برای اندازه گیری توانائی پرداخت وجود ندارد . توانائی پرداخت
 افراد را نمیتوان صرفاً از روی درآمد و یارائی آنها اندازه گیری نمود و
 عوامل مختلف دیگری در قدرت واقعی پرداخت موثر واقع می شود به علاوه
 وضع مالیات بر مبنای توانائی پرداخت ممکن است تحت شرایطی انگیزه —
 فعالیت و سرمایه گذاری مولد را از بین ببرد . بدین جهات می توان نتیجه
 گرفت که اصول انتقاد ناپذیری برای وضع مالیات وجود ندارد و مالیاتها نیز
 مانند هزینه های عمومی تابع نظرات سیاسی و ملاحظات اقتصادی مختلفی
 قرار می گیرد . ذکر این موضوع لازم است که " مالیات صرفاً بمنوان وسیله ای
 برای تامین هزینه های عمومی تلقی نمیشود بلکه امروزه از مالیاتها برای
 مقاصد اقتصادی خاصی استفاده می شود که آنرا سیاست مالی میگویند " ^۲ .

معمولاً مالیاتها را بدو نوع تقسیم می کنند : مالیاتهای مستقیم و
 مالیاتهای غیرمستقیم . تعاریفی که از این دو نوع مالیات می توان ارائه داد
 عبارتند از : " مالیاتهای مستقیم ، مالیاتهایی هستند که بر اساس درآمد و

۲- دکتر علی محمد اقتداری ، اقتصاد عمومی ، جلد دوم ، تهران ،

ثروت به حساب توسط شخص معینی پرداخت شده و علاوه بر اینکه بیشتر جنبه استمراری دارد بر اساس ثابتی قرار گرفته و قابلیت انتقال آنها بسیار محدود است^۲.

مالیاتهای غیر مستقیم مالیاتهایی هستند که پرداخت کننده آن مشخص و معین نبوده و تحقق مالیات بستگی به یک قسمت از عملیتهای اقتصادی و عملیات افراد داشته و قابلیت انتقال آنها بسیار زیاد است. به عبارت دیگر مالیاتهای غیر مستقیم کاملاً غیر شخصی است و اشیاء و فعالیتها مأخذ مالیات هستند.^۴

عواملی که مالیاتها را مشخص می نمایند مأخذ و مبنای مالیات، نرخ مالیات و بالاخره مبلغ مالیات می باشند. مأخذ و مبنای مالیات عین شئی موضوعی است که مالیات طبق شرایطی بر آن تعلق می گیرد. "نرخ مالیات عبارت از رقمی است که میزان برداشت از مأخذ مالیات را تعیین مینماید، رقم مزبور یا با اوزن مقادیر در نظر گرفته میشود و یا به چند درصد مأخذ

۲- دکتر عباس صدقی، مالینسه عمده و سیاست مالی، دانشگاه علوم

اداری و مدیریت بازرگانی، دانشگاه تهران، پلی کپی

۴- همان مأخذ.

مالیات تعبیر می‌گردد^۵.

انواع نرخهای مالیاتی که در مورد ماخذ مختلف و در شرایط معینی مورد

استفاده قرار می‌گیرند عبارتند از :

۱- نرخ تناسبی : در این نوع نرخ بندی تعرفه مالیات همیشه -

ثابت است ولو اینکه ماخذ مالیات تغییر یابد . بنابراین از زیاد میزان مالیات

به نسبت افزایش ماخذ آنست .

۲- نرخ تصاعدی : در نرخ بندی تصاعدی برعکس نرخ بندی تناسبی

تعرفه مالیات ثابت نمانده و با ماخذ مالیات ترقی میکند . نرخ بندی تصاعدی

بطریق زیر صورت می‌گیرد :

اول - نرخ تصاعدی کلی : نرخ مالیات با افزایش ماخذ ترقی نموده و

به مجموع مال مورد مالیات تعلق می‌گیرد .

دوم - نرخ تصاعدی طبقه ای : در این طریقه افزایش نرخ بامازاد

درآمد تعلق می‌گیرد .

سوم - نرخ تصاعدی متمایل : در این طریقه مبنای مالیات و نرخهای

۵- دکتر سید مرتضی حسینی تهرانی ، اصول علم مالیه و قوانین

مالی ایران ، چاپ رنگین ، ۱۳۳۴ .

تصادفی متعلق به هر طبقه پس از آنکه بسرحد معینی رسید هرچه مینا وسیعتر شود نرخ مالیات با افزایش کمتری مورد استفاده قرار میگیرد .

۳- نرخ تنازلی : در این طریقه هرچه مبنای مالیات وسیعتر شود از نرخ مالیات کاسته میگردد . مالیات معمولاً زمانی که اصول صحیح مالیاتی رعایت نمیگردد یا به قدرت واقعی پرداخت مودی توجه نمی شود تنازلی می گردد .

یکی از مباحث مهم مالیاتها مسئله انتقال مالیات است که در مالیات - بندی باید بدان توجه شود . منظور از انتقال مالیات اینست که مودی مالیات همیشه شخصی که مالیات باو تعلق میگیرد نمی باشد . گاهی اتفاق می افتد که پرداخت کننده مالیات واسطه ای بیش نیست و بعد از آنکه مالیات را به خزانه دولت پرداخت بوسائل مختلف همان مبلغ را از شخص دیگری وصول مینماید .

اهمیت موضوع

در میان انواع مختلف مالیاتها ، مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی از اهمیت خاصی برخوردار است . در حقیقت می توان ادعا کرد که این مالیات میتواند نقش بارزی در اجرای سیاستهای مالیاتی داشته باشد . نگاهی

به آمارهای مالیاتی کشورهای مترقی نشان می‌دهد تاچه میزان ایمن ممالک به مالیاتهای مستقیم که مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی نسبت خیلی مهمی از آنها بخود اختصاص می‌دهد متکی می‌باشند. وابستگی زیاد و اینکه نبض اقتصاد جامعه درست واحدهای بازرگانی وتولیدی می‌باشد توجه دولتهارا تا حد و زیادی باین منبع مالیاتی جلب نموده است.

اما آنچه که اهمیت مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی را در اقتصاد ایران بیشتر مینماید مسئله جایگزینی آن با درآمد حاصل از نفت می‌باشد. زیرا همانطور که مراجع رسمی بارها اعلام کرده اند " منابع نفتی ایران - نمی‌تواند بیشتر از بیست و پنج سال دوام بیاورد"^۶. در چنین صورتی کدام منابع درآمد می‌تواند نیازمندیهای این مملکت را از نظر ادامه توسعه اقتصادی بر طرف سازد؟ بدون شك جواب این سؤال چیزی جز منابع داخلی بویژه درآمد مالیاتی نمی‌تواند باشد. توسعه و ترقی روز افزونی که در کلیه بخشهای اقتصادی این مملکت حاصل شده آنچنان امکاناتی بوجود آورده که باعث تشویق سرمایه‌گذاری و توسعه سرمایه‌گذاری خارجی و

۶- شاهنشاه آریامهر، مصاحبه ادوارد سابلیه روزنامه نگار فرانسوی،

روزنامه کیهان، شماره ۱۰۱۹۴، تاریخ دوشنبه ۳۰ خرداد ۲۵۳۶.

داخلی گشته بطوریکه روز بروز بر تعداد شرکتهای بازرگانی و سازمانهای تولیدی افزوده میگردد . بنابراین ملاحظه می شود که قسمت اعظم درآمد مالیاتی ما می تواند از محل مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی تامین گردد . بهمین جهت می توان برطرف کردن نواقص قانون مالیاتی و تجدید نظر در آن را تا اندازه ای برای اقتصاد ایران حیاتی تلقی نمود و این چپیزی است که خوشبختانه در کنفرانس اخیر مدیران وزارت امور اقتصادی و دارایی بدان توجه زیادی گردیده است .

تعریف و تشریح موضوع تحقیق

موضوع مورد تحقیق بررسی اشکالات و نارسائیهای قانون مالیاتهای

مستقیم در منبع اشخاص حقوقی می باشد . گرچه عنوان موضوع کاملاً مفاهیم مورد نظر را روشن می سازد با وجود این ذکر موارد زیر بهتر موضوع را تشریح مینماید :

۱- اشکالات : منظور از اشکالات عواملی هستند که باعث جلوگیری از پیشرفت و تکامل میگردند یا بعبارت دیگر موجبات عدم تطبیق نتایج عملی با اهدافی مورد نظر را ایجاد مینماید .

۲- نارسائیها : نارسائی در مفهوم نقاط ضعف ، کافی نبودن و

جوابگو نبودن بکار رفته است .

۳- اشخاص حقوقی : منظور شرکتهایی است که در قانون تجارت دارای

شخصیت حقوقی هستند . شرکتهای خصوصی که از نظر مالیات مشمول بند

(ت) ماده ۸۰ (بخش هفتم) قانون مالیات های مستقیم مصوب

۲۸ / ۱۲ / ۴۵ می باشند .

علت انتخاب موضوع

همانطور که در قسمت مربوط به اهمیت موضوع ذکر شد منابع مالیاتی

بالا خص منبع مالیات بردرآمد اشخاص حقوقی می تواند درآینده یعنی زمانی که

درآمد ایران از محل نفت کاهش یافت بدلیل گسترش و ایجاد سازمانهای

مختلف بازرگانی و تولیدی سهم عمده ای از درآمد دولت را بخود اختصاص

دهد . بهمین دلیل مسئله بررسی نارسائیهها و مشکلات قانون مالیاتها

می تواند کمک زیادی برای رسیدن به هدف فوق الذکر نماید . باتوجه باین

مسئله بود که این موضوع انتخاب گردید .

روش تحقیق در تهیه رساله

در بررسی و نگارش این رساله از روش علمی تحقیق استفاده گردیده

است . باین ترتیب که با طرح سئوالهایی با چرا سعی شده که راهحلهایی

منطقی برای آنها پدید آید، بدلیل ایجاز، ذکر تمامی این سئوالها در اینجا ضرورت ندارد، اما تمام آنها را شاید بتوان در سئوال زیر خلاصه نمود:

چرا علی الرغم توسعه و پیشرفتی که در رکنیه بخشهای این جامعه از نظر اقتصاد و اجتماعی تحقق پذیرفته، درآمد مالیاتی (عالیات بردرآمد اشخاص حقوقی) نتوانسته خود را با این ترقیات هماهنگ و همگام سازد؟ می توان حدس زد که هر یک از دلایل زیر که مفروضات را تشکیل میدهند ممکنست جوابگوی سئوال فوق باشد:

- ۱- مبهم و مسکوت بودن مقررات قانون مالیاتها
 - ۲- کافی نبودن مقررات مربوط به ضمانت اجرای قانون.
 - ۳- عدم توجه به اصل عدالت مالیاتی.
 - ۴- طولانی بودن تشریفات و مقررات مربوط به رسیدگی به پرونده های مالیاتی.
 - ۵- اختیار زیاد ممیزین مالیاتی
 - ۶- نامناسب بودن معانیتهای مالیاتی.
 - ۷- ضد و نقیض بودن مواد قانون مالیاتها.
 - ۸- عدم تطبیق قانون مالیاتها با نیازمندیهای جامعه متحول ایران.
- با توجه به بررسی هائیکه انجام گرفت بند آخر یعنی عدم تطبیق قانون مالیاتی با نیازمندیهای جامعه متحول ایران بعنوان فرضیه اهم انتخاب گردید.
- که در فصل پنجم به تفصیل مورد بحث قرار خواهد گرفت.

روش جمع‌آوری اطلاعات

برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز منابع زیر برترتیب تقدم مورد استفاده

قرار گرفته است :

۱- بایگانی دفتر فنی مالیاتی : وظیفه دفتر فنی مالیاتی عبارتست از

تشریح و تفسیر مواد قانون و اظهار نظر درباره مواردی است که بر ماسوران تشخیص و وصول مالیات مجهول است . بحسب عبارت دیگر این سازمان وظیفه دارد مواد و قوانینی که در عمل با اشکال مواجه می‌شود بررسی و تجزیه و تحلیل نموده و در مورد آنها ابراز نظر نماید و عقیده خود را جهت آگاهی همگان بکلیه حوزه های مالیاتی اعلام دارد . این اداره موظف است با صدور دستورالعمل ها و بخشنامه ها و نشریات فنی در مورد نحوه اجرای قانون مالیاتی اعم از قوانین جدید و یا قدیم راهنمایی های لازم را معمول دارد . این سازمان از افرادی تشکیل شده است که در امر مالیات ها و قوانین مالیاتی بصیرت و تجربه کافی داشته و سالها در این رشته کار کرده اند . بنابراین با توجه بمطالب ذکر شده بایگانی این واحد می تواند منبع بسیار مهمی برای شناسائی مشکلات و بخصوص پیشنهادات کارشناسان جهت حل آنها باشد که از آن استفاده گردید .

۲- مصاحبه با کارشناسان مالیاتی : مدت شش ماه کارآموزی عملی در دفتر فنی مالیاتی فرصت آشنائی نزدیک با کارشناسان مالیاتی را فراهم نمود . با مطرح کردن موضوع تحقیق توانستم استفاده زیادی از نظریات و راهنماییهای کارشناسان مالیاتی این واحد بنمایم . اطلاعاتی که از کارشناسان مالیاتی اخذ گردید بر اساس پرسشنامه ایست که نمونه آن در قسمت ضمیمه رساله درج گردیده است .

۳- علاوه بر دو منبع دست اول فوق الذکر از منابع دست دوم از قبیل کتب مالیاتی و نشریات نیز استفاده گردید .

شناخت مفاهیم و واژه های موجود در گزارش

۱- هزینه های قابل قبول : هزینه هایی است که در حدود متعارف متکی به مدارک بوده و منحصر "مربوط به تحصیل درآمد موسسه واقع در ایران در دوره مالی مربوطه باشد .

۲- تشخیص علی الراس : عبارتست از تشخیص و تعیین درآمد مشمول مالیات از روی قرائن و ضرایب مالیاتی بدون در نظر گرفتن رسیدگی به دفاتر و صورت حسابها و اسناد و مدارک ارائه شده توسط مودی .

۳- قرائن مالیاتی : عبارتست از عواملی که در هر رشته از مشاغل با

توجه به موقعیت شغل برای تشخیص درآمد مشمول مالیات بطور علی الراس بکار می روند .

۴- شرایط تشخیص درآمد مشمول مالیات : عبارتست از ارقام مشخصه ای که حاصل ضرب آنها در قرینه مالیاتی در موارد تشخیص علی الراس درآمد مشمول مالیات تلقی می شود .

۵- اظهارنامه : عبارتست از فرمی که از طرف حوزه های مالیاتی در اختیار مودیان قرار میگیرد تا آنها تکمیل و قبل از انقضای تاریخ مشخصی که در قانون ذکر شده است به حوزه مربوطه تسلیم نماید . اظهارنامه حاوی اطلاعاتی از قبیل مشخصات مودی، فروش کالا یا خدمات و سایر اطلاعات می باشد که پایه و اساس برآورد مالیات مودیان واقع می شود .

۶- اظهارنامه تکمیلی یا اظهارنامه مجموع درآمد : هرگاه مودی دارای چند منبع درآمد باشد یا جمع درآمد مشمول مالیات وی از یک یا چند منبع از رقم معینی که در قانون ذکر شده بیشتر باشد و همچنین اشخاصی که بیش از یکبار از معافیت مقرر در مواد ۶ و ۳ استفاده کرده باشند مکلف به دادن اظهارنامه مجموع درآمد هستند .

۷- برگ تشخیص : برگ تشخیص فرمی است که بعد از رسیدگی های

لازم و تنظیم گزارش بوسیله ممیز و تایید آن از طرف سرممیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. میزان مالیات متعلقه در این فرم مشخص می‌گردد که یک نسخه از آن جهت اطلاع مودی ارسال می‌شود.

۸- حسابسازی: عبارتست از تحریف و تنظیم غلط هر نوع دفتر، اسناد و مدارک حسابداری بنحویکه نتیجه آن برفع مادی حسابساز و بضرر طرف دیگر باشد.

۹- سند: عبارتست از هر نوشته که در مقام دعوی یا دفاع قابل استناد باشد.

۱۰- برگ قطعی: عبارتست از فرمی که بعد از قطعی شدن مالیات صادر و به مودی ابلاغ می‌شود.

.....

فصل دوم

سیر تحول مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی تا قانون مالیاتهای

مستقیم مصوب ۱۳۴۵

تاریخچه مالیات بندی و کسب هواید از آنجائیکه مبتنی بر سندن و آداب مخصوص هر کشور است مبحث بسیار جالبی را تشکیل میدهد زیرا طی آن تدابیر و اقدامات مختلف بشریماً و کسب حمایت و کمک همسایگان و همشهریان خود در انجام امور عام المنفعه نشان داده میشود .

بررسی تاریخ مالیاتی ایران بازگوکننده این واقعیت است که از زمانها گذشته مالیات هر چند در مفاهیم اولیه آن وجود داشته است . بیان چنین تاریخی گرچه بسیار جالب است اما از آنجائیکه موضوع مورد تحقیق مربوط به شرکتهای می شود و الزاماً " تاریخچه رساله هم باید مربوط به اشخاص حقوقی باشد بنابراین ملاحظه می شود تا چه میزان از هدف خود دور خواهیم شد .

بازکر این مقدمه بررسی تحول قانون مالیات بر اشخاص حقوقی را از

سال ۱۳۰۹ شمسی که اولین قانون مالیات بر درآمد تحت عنوان قانون مالیات بر شرکتها و تجارت به تصویب رسید آغاز می‌کنیم. این قانون که بسیار ابتدائی و ناقص و کمتر عملی بود ناظر بر درآمد کلیه طبقات مالیاتی بنحو یکنواخت و منظم نبود، بلکه فقط شرکتها، بازرگانان، اصناف و غیره را بمنظور مالیاتی طبقه بندی نموده بود. این قانون شرکتها را بر اساس درآمد و بازرگانان را بر اساس میزان فروش و سایر طبقات را نیز با توجه به مواامل مختلف تقسیم بندی نموده و مشمول مالیات قرار داده بود.

"در این قانون مبلغ مالیات با مقدار فروش سالیانه مودی

افزایش می‌یافت و مالیات تا حد اکثر ۲۵۰۰ ریال برای فروش سالیانه ۶۰۰۰۰ ریال و بیشتر پیش بینی شده بود"^۲.

این قانون نقائص بیشماری داشت و در حقیقت بدشواری می‌توان نام

آنها قانون مالیات بر درآمد گذاشت. اولین قانون نسبتاً جامع‌ی که در

مورد مالیات بر درآمد به تصویب رسید قانون مالیات بر درآمد سال ۱۳۱۲ -

۱- قبل از این تاریخ تقریباً تمام مالیاتها به صاحبان اراضی مزرعه‌ی

و اغنام و احشام و مستغلات تعلق می‌گرفت.

۲- دکتر عباس عدقی مالیه عمومی و سیاست مالی، دانشکده علوم

اداری و مدیریت بازرگانی، دانشگاه تهران. پلی کپی.